

بررسی مقایسه‌ای بین نمره گلیسون بیوپسی‌های پروستات و نمونه‌های رادیکال پروستاتکتومی

چکیده

هدف از این مطالعه مقایسه نمره گلیسون و درجه هیستولوژیک نمونه‌های بیوپسی سوزنی با نمونه‌های رادیکال پروستاتکتومی بود تا بدین ترتیب مشخص گردد، نمونه‌های بیوپسی تا چه حد با نمونه‌های جراحی مطابقت دارند. در این مطالعه که از نوع مقایسه‌ای - توصیفی بود ۵۷ بیمار مبتلا به سرطان پروستات که از نیمه سال ۱۳۷۷ تا نیمه سال ۱۳۸۲ در ۲ بیمارستان دارای مرکز اورولوژی در تهران تحت عمل رادیکال پروستاتکتومی قرار گرفته بودند بررسی شدند. برای این بیماران نمره‌بندی گلیسون روی نمونه‌های بیوپسی سوزنی و رادیکال پروستاتکتومی انجام شد سپس نمره‌های گلیسون هر دو گروه از نمونه‌ها با مقایسه شدند. در مرحله بعد نمونه‌ها به ۴ درجه هیستولوژیک (خوب: ۴-۲، متوسط: ۶-۵، نسبتاً بد: ۷ و بد: ۱۰-۸) گروه‌بندی شده و به طور مجدد مورد مقایسه قرار گرفتند. همچنین نتایج از نظر مشابه بودن نظر ۲ آسیب‌شناس در ۲ مرکز، بررسی شدند. فراوان‌ترین نمره گلیسون به دست آمده از نمونه‌های بیوپسی سوزنی و رادیکال پروستاتکتومی به ترتیب ۶ و ۷ بود و ۴۳/۸۶٪ از نمونه‌های بیوپسی سوزنی، نمره مشابهی در نمونه جراحی داشتند در حالی که ۲۱/۰۵٪ بیش‌گزارش‌دهی (overgrading) و ۳۵/۰۹٪ کم‌گزارش‌دهی (undergrading) وجود داشته است. با گروه‌بندی نمونه‌ها به ۴ درجه هیستولوژیک، این ارتباط به صورت ۵۶/۱۶٪ یکسانی نمرات، ۱۲/۲۸٪ بیش‌گزارش‌دهی و ۳۱/۵۸٪ کم‌گزارش‌دهی. هماهنگ‌تر شد. شایع‌ترین درجه هیستولوژیک در بیوپسی سوزنی و نیز در رادیکال پروستاتکتومی، درجه تمایز متوسط بوده است. حدود ۷۲/۷۳٪ از سرطان‌های با تمایز بد، در نمونه‌های جراحی در همان درجه تمایز باقی ماندند و بیش‌ترین میزان کم‌گزارش‌دهی در گروه با درجه تمایز خوب مشاهده شد (۵۰٪). برای هر یک از درجات تمایز خوب، متوسط و نسبتاً بد PPV (Positive Predictive value) حدود ۵۰٪ و برای تومورهای بد تمایز یافته ۷۲/۸٪ بوده است. برای بررسی مشابه بودن نظر ۲ آسیب‌شناس از سنجش میزان کاپا استفاده شد که در کل توافق نظر مناسب بوده است. (کاپا=۰/۳۷۱ و $PV=0/000$). نمره گلیسون بالا روی نمونه بیوپسی سوزنی معمولاً نشان دهنده تومور بد تمایز یافته در نمونه رادیکال پروستاتکتومی است اما تومورهای با تمایز خوب در بیوپسی سوزنی، در بسیاری از موارد با درجه آسیب‌شناسی نهایی هم‌خوانی ندارند.

I دکتر مژگان عسگری

II *دکتر فیروزه محمدی

III دکتر محمود پروین

کلیدواژه‌ها: ۱- نمره گلیسون ۲- بیوپسی ۳- پروستات ۴- رادیکال پروستاتکتومی

مقدمه

سرطان پروستات شایع‌ترین بدخیمی مردان در ایالات متحده است^(۱) و سیستم درجه‌بندی گلیسون شایع‌ترین سیستم هیستولوژیک مورد استفاده برای سرطان پروستات در جهان می‌باشد.^(۲)

این مقاله خلاصه‌ای است از پایان‌نامه دکتر فیروزه محمدی جهت دریافت درجه دکترای تخصصی آسیب‌شناسی به راهنمایی دکتر مژگان عسگری، سال ۱۳۸۳.

(I) استادیار گروه آسیب‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران.

(II) متخصص آسیب‌شناسی، بیمارستان هاشمی‌نژاد، میدان ونک، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران. (*مؤلف مسئول)

(III) استادیار گروه آسیب‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید بهشتی.